

Filmekimi'nde bir belgesel: *Cennetteki Çöplük* (2012). Alışık olmadığımız tür bir *Fatih Akın* filmi. Beş yıl önce *Yaşamın Kıyasında*'nın (Auf der anderen Seite, 2007) çekimleri için Çamburnu'na giden Fatih Akın, orada hiç de olmaması gereken bir manzara ile karşılaşır. O yeşilliğin içine bir çöplük yapıldığını tesadüf eseri denilebilecek bir şekilde öğrenen *Fatih Akın* bu olaya karşı çıkmak için, o dönemin Çevre Bakanı Osman Pepe ile görüşür; fakat Pepe'nin tavrı şu şekilde olur: "Sen ne uğraşıyorsun bu işlerle, git filmi çek!"(1). Sonrasında belgeselin çekimlerine başlanır ve Bünyamin Seyrekbasan'ın önemli katkılarıyla beş yıl süreyle süreci kameranın içine tamamlanır. Bünyamin Seyrekbasan'ın hikayesini paylaşmakta yarar var çünkü filmin büyük bir kısmını çeken amatör bir fotoğrafçı kendisi. Almanya'da yaşayan yönetmenin Trabzon'daki amatör ama başarı vadeden fotoğrafçısı, yerel halkın maruz kaldığı bu çevre felaketini anlatan belgeselde kameranın olmayı başarır. Bu sayede dışarıdan bakan bir göz olmaktan öte birebir o sorunu yaşayan birinden sorunu izlemeye başlarız.

Trabzon'un Çamburnu köyünün hemen yanına 2007 yılında alınan bir karar ile bir çöplük yapılmaya başlanıyor. Bu çöplük, belgeselde de görebileceğimiz şekilde, oradaki köylülere ve doğaya çok büyük zararlar veren bir yer haline dönüyor kurulmaya başladığı andan itibaren. İmza kampanyaları, protestolara rağmen, çöplük oradan bir türlü kaldırılmıyor. Geçen beş sene zarfında yaşananlara rağmen, hala daha çöplüğün oradaki varlığını sürdürüyor olduğu gerçeği tüyler ürpertici. Çöp sularının yeraltı sularına karışması, suların hastalanıp hastaneye kaldırılanların artması, denize girmeye korkulması, solunan havadaki zehirli

gazın yarattıkları, çöplüğün verdiği zararların sadece bir kısmı. Belgesel bütün bu süreci olabildiğinde yalın bir şekilde, bütün süreci atlamadan göstererek yıkımı gözler önüne seriyor. Bünyamin Seyrekbasan'ın gün be gün yaptığı çekimler, Fatih Akın'ın yaptığı kurgu ve eklediği müzikler ve yapılan onca röportaj ile büyük bir emek sonucu oluşan film, beyaz perdeye yansıttıkları itibarıyla çok büyük bir önem taşıyor.

Çöp toplama alanının nasıl süreçlerden geçtiği, köylüler, mühendisler, belediye başkanı ve 'ilgili' kişilerle süreç içerisinde yapılan röportajlar ve köylünün günlük yaşamı belgeselin içinde birbirine karışıyor. Film, yeşile hasret kentli insanı, doğanın kalbinin attığı yere götürüyor ve doğanın kalbinin nasıl sökülmeğe istendiğine şahitlik ettiriyor. Özellikle bu şekilde belirtmenin nedeni, filmin bu olayı daha büyük bir kitleye duyurma imkanı vermesi ve olaya karşı toplumsal duyarlılığı tetiklemesi. Filmin gösterilmeye başlanmasından itibaren artan çöplüğün kaldırılmasına ilişkin imza ve destek kampanyaları ve yapılan eylemler bu anlamda *Cennetteki Çöplük*'ün ne kadar başarılı olduğunu gösteriyor.

65. Cannes Film Festivali'nde özel gösterimler bölümünde de gösterilen *Cennetteki Çöplük*, köylünün direnişini ve yaşadıklarını çok farklı kitlelere izleme imkânı sunarak, oradaki çöplüğün kokusunun Türkiye'nin birçok ilinden tutun, Cannes'a kadar götürmüştür. Filme adını veren ve filmin oluşmasını sağlayan (!) bu çöplük, doğaya saldırı niteliği taşıyan ve bilinçsiz ellerde zararı çok daha arttıran bu talihsiz durumun bir tablosudur.

Bu filmle iş artık sadece köylülerin mücadelesi olmaktan çıktı, çevreci ve duyarlı pek çok kişiyi harekete geçirdi. Bu yüzden sadece sanatın gücünü hatırlatması sebebiyle bile güçlü bir belgesel olan *Cennetteki Çöplük*, Filmekimi'nin güçlü filmlerinden biriydi. (1)<http://www.ntvmsnbc.com/id/25350520/>

Balacan Ayar